

**Силабус курсу
ЖИВОПИС**

Освітній ступінь – Бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Кількість кредитів – 15

Рік підготовки – 2, семестр – 3-8

Компонент освітньої програми: **Обов'язковий**
Дні занять: **середа, 3, 4 пари (група ОМ – 24), ауд. 314.**
Консультації: **четвер 14.20-15.20, ауд. 314**

Мова викладання: українська

Керівник курсу

доц. **Кузів Михайло Петрович**

Контактна інформація art.kuzivm@gmail.com; [0352-52-28-36](tel:0352522836)

Опис дисципліни

Провідною метою вивчення дисципліни «ЖИВОПИС» є поглиблене вивчення живопису як фундаментальної дисципліни для художників-педагогів в галузі формування об'ємного зображення, що відображає навколишню реальність та розвиток у них творчої уяви, мислення, образотворчої грамоти на рівні необхідному для сприймання та створення художнього образу. Завданнями дисципліни є виховання у майбутнього молодого спеціаліста художньої культури та формування естетичного смаку; вміння вести цілеспрямоване спостереження навколишньої дійсності, творчо відбирати життєві враження і відображати їх у правдивій образній формі; оволодіти професійною майстерністю та навиками роботи різними художніми техніками і прийомами виконання живописного зображення; оволодіти методикою практичного розв'язання завдань з живопису; сформувати розуміння тематичної суті завдання зображення; вміння застосовувати набуті знання і вміння у професійній діяльності вчителя образотворчого мистецтва.

Зміст дисципліни «ЖИВОПИС» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері середньої освіти (Образотворче мистецтво), норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Теми		Результати навчання
Модуль 3 (3 семестр).		
1	Змістовий модуль 1. Поглиблене вивчення технік акварелі.	Знати: специфіку виконання складніших технік ведення акварельного живопису (аль пріма), швидкої організації і передачі кольорових та тональних співвідношень, зосередження уваги на головному, його вирішення та необхідної прописки головного.
2	Змістовий модуль 2. Тематичний натюрморт	Знати: особливості правильної послідовності виконання складного та тематичного натюрморту, зображення предметів із матовою та глянцевою поверхнею, передачі загального колориту, та акцентів із збереженням змістовної сутності та організації просторово-об'ємної структури.
Модуль 4 (4 семестр).		
3	Змістовий модуль 1. Особливості роботи гуашевими та олійними фарбами. Корпусне криття.	Знати особливості використання законів колористики, тональних переходів, взаємодії теплих та холодних кольорів, а також їхнього впливу на зображення і тематику завдання; специфіку техніками ведення живопису гуашевими та олійними фарбами, їхні зображальні можливості та переваги. Головні методи і технічні прийоми; змішування кольорів, їх нанесення на полотно та формування живописного зображення.
Модуль 5 (5 семестр)		
1	Тема. Кольорова гама.	Знати: поетапність застосування у практичній роботі основних технічних прийомів олійного живопису (кольорові розтяжки, мазок, лесування, корпусне криття); закономірність використання: кольору

		у зображенні деталей натюрморту.
2	Тема. Колористична цілісність живописного зображення.	Знати: властивості кольору та їх вплив на композиційну цілісність зображення, взаємодію кольорів (тепліх, холодних, нейтральних), передачі плановості та матеріальності в обраному загальному колориті.
Модуль 6 (6 семестр)		
3	Тема. Закономірності виконання зображення анатомічних елементів олійними фарбами.	Знати закономірності: тематичних постановок, методів формування та техніки подачі реалістичного зображення у різних формах просторового середовища з урахуванням освітлення, плановості, різноманітності матеріальних структур та геометричності форм; передачі анатомічних елементів з позиції поступового переходу від загального до детального; . компонування та відтворення анатомічної будови, поетапності зображення на площині портрету.
Модуль 7 (7 семестр)		
1	Тема. Колір у живописному зображенні людської голови.	Знати: головні критерії та особливості зображення людини, її конструктивно-анатомічної будови, пропорційності, характерності рис обличчя, настрою; закономірності формування об'єму в залежності від освітлення та середовища в якому перебуває натура (на фоні площини, інтер'єру); закономірності вибору правильної точки зору, колориту, композиційного центру, технік олійного живопису, поетапність виконання завдання у визначеній послідовності (від загального до деталей).
Модуль 8 (8 семестр)		
2	Тема. Композиційні принципи реалістичного зображення людини. Цілісність форми і значення деталізації у трактовці живописного зображення. Створення художнього образу.	Знати характеристики сутності художнього образу, його особливостей та характеру; пластичну анатомію; особливості виявлення та передачі в живописі характеру натури, пропорцій, впливу освітлення на тональну і колористичну характерність натури, закономірності створення цілісного, закінченого живописного зображення.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 12.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 4.	Здатність до особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.
СК 5.	Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
СК 8.	Здатність застосовувати теоретичні основи нарисної геометрії і перспективи в практичній художній діяльності.
СК 9.	Здатність застосовувати художні прийоми і техніки при виконанні творів образотворчого мистецтва.
СК 11.	Здатність застосовувати засоби та закони композиції та кольорознавства в практичній художній діяльності.
СК 14.	Здатність до творчої художньо-педагогічної, культурно-просвітницької, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості та суспільства в цілому.
РН 1.	Знання і розуміння особливостей предметної галузі та сфери професійної діяльності, уміння застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
РН 2.	Знання та володіння критеріями оцінки якості виконуваних робіт.

PH 17.	Знання технічної основи різних стилістик живопису.
PH 21.	Володіння практичними основами образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу, володіння культурою виконання творчої роботи.
PH 23.	Уміння застосовувати основи пластичної анатомії в художній практиці.
PH 24.	Уміння методично грамотно застосовувати художні прийоми і техніки образотворчого мистецтва при виконанні навчальних натурних і творчих композицій.
PH 25.	Уміння використовувати синтез технік олійного, акрилового живопису для передачі форми та матеріальності натурального матеріалу при створенні цілісного живописного твору; виконувати декоративний розпис.
PH 27.	Уміння застосовувати закони та теоретичні основи композиції, кольорознавства, рисової геометрії і перспективи в практичній художній діяльності.

Літературні джерела основні:

1. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 198 с.
2. Йоханнес Иттен. Искусство цвета. – "PNB Print", Латвия., 2015.
3. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. - К., «Вища школа», 2002.
4. Комесанья Пабло . Рисуем портрет. Полный курс. - Харківська книжкова фабрика «Глобус», 2013, 160 с.
5. Матеріали і техніка олійного живопису : навч. посібник / укладач : О. Я. Музика. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – 114 с.
6. Марчак Валерій. Про малярство: Навчальний посібник – Львів : ФОП Стебляк О.М., 2018. – 264 с.
7. Молцмен С. Рисуем пейзаж. – Минск, 2001.
8. Небесник І.І. Адальберт Ерделі. – Львів: Видавництво Мс, 2007. – 296 с.
9. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 256 с.
10. Кривач Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн. : У 3 ч. – Львів: Світ, 2005. – Ч. 3. – 268 с.
11. Печенюк Т. Кольорознавство. - К.: Грані-Т, 2009. – 192 с.
12. Прищенко Світлана. Кольорознавство : навч. Посібник / за ред. Проф. Є.А.Антоновича. – К.: Альтерпрес, 2010.
13. Соун Хейзел. Научиться писать маслом быстро. Харьков : Азбука, 2019.
14. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посібн. / уклад.: Є.В.Беліка, О.І.Конопко. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 92 с.
15. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
16. Хмельовський О.М. Теорія образотворення : Кн. 5. Композиція. – Луцьк, Волинська мистецька агенція «Терен», 2005. – 408 с.

Допоміжна

1. Академія мистецтв України: художній альбом. Керівник та упорядник проекту Анатолій Мельник. Київ : ТОВ «Майстер книг», 2015.
2. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки в школі: Навч.-метод. посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих навчальних закладів. – К.: ІЗМН, 1997. – 312 с.
3. Барчаи Е. Анатомия для художников. – Будапешт: Корвина, 1959.
4. Денисенко О. Творці українського пейзажу // Образотворче мистецтво. – 2000. - № 3 - 4. – С. 64 – 66.
5. Буряк Ніна. Борис Буряк. Альбом. – К.АДЕФ – Україна. – 280 с.
6. Художники України. Живопис, графіка, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво. // Творчо-біографічний довідник. Випуск 2.— 2001.
7. Образотворче мистецтво . //Видання Національної спілки художників України. —2003. - №3
8. В. Гвоздинський. Живопис // Альбом-каталог. — 2016.
9. Д. Шайнога. Живопис // Альбом-каталог. — 2005
10. Б. Ткачик. Живопис // Альбом-каталог. — 2001
11. Владич Л. Живопис та його жанри. – К.: Держвидав., 1960. – 47 с.

12. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамати. Київ, 1982.
13. Сельченко К.В. Психологія художественного творчства. – Минск, Харвест, 1999.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ТНПУ ім. В.Гнатюка – м. Тернопіль, вул. М.Кривоноса, 2;
- Тернопільська бібліотека для молоді – м. Тернопіль, вул. Нечая, 29;
- Тернопільська обласна наукова бібліотека ім. Затонського – м.Тернопіль, бульв. Шевченка,
- Internet.

Політика оцінювання

• Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів модульного контролю без поважних причин не враховуються, перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• Політика щодо академічної доброчесності: Заборонений плагіат, виконання робіт сторонніми особами. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під пошуку аналогів даного виду робіт.

• Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом виконання робіт, але бали за це не нараховуються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

3-й семестр

Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2				Підсумковий контроль (Екзамен)	Сума
Тема 12	ЗМ 1	Тема 13	Тема 14	Тема 15	ЗМ 2		
15	15	15	15	15	45	40	100

4-й семестр

Змістовий модуль № 1				Сума
Тема 16	Тема 17	Тема 18	ЗМ 1	
10	10	10	30	30

5-й семестр

Модуль № 5					Підсумковий контроль (Екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2				
Тема 19	ЗМ 1	Тема 20	Тема 21	ЗМ 2		
15	15	20	25	45	40	100

6-й семестр

Модуль № 6					Підсумковий контроль (залік)	Сума
Тема 22	Тема 23	Тема 24	Тема 25	ЗМ 1		
20	20	30	30	100	-	100

7-й семестр

Змістовий модуль № 7					Підсумковий контроль (залік)	Сума
Тема 26	Тема 27	Тема 28	Тема 29	ЗМ 7		
25	25	25	25	100	-	100

8-й семестр

Змістовий модуль № 8						Підсумковий контроль (Екзамен)	Сума
Тема 30	Тема 31	Тема 32	Тема 33	Тема 34	ЗМ 8		
15	10	15	10	20	70	30	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лабораторних робіт).
- 2) Тематика та зміст лабораторних робіт.